



Handlingsplan for et godt skolemiljø i Larvikskolen



VENNSKAP | INKLUDERING | SOSIAL KOMPETANSE



Innhold

1. Bakgrunn.....	3
2. Definisjoner og begrepsavklaringer	4
3. Aktivitetsplikten - Hva skal skolene gjøre?	5
4. Larvikskolens system for å sikre elevens rett til et godt skolemiljø.....	6
4.1 Forebyggende system.....	7
4.2. System som kan avdekke at krenkende atferd foregår	7
4.3. System og arbeidsmåte når elevens rett ikke er oppfylt.....	8
4.4. Skolenes aktiviteter for å sikre elevens rett til et godt skole skolemiljø	9
5. Referanser	11



1. Bakgrunn

Larvikskolen har nulltoleranse mot krenkende adferd og mobbing.

Alle elever har rett til et godt og inkluderende skolemiljø, oppl. § 9A-1. Skolemiljøet skal fremme helse, trivsel og læring for elevene. Det er elevenes egen opplevelse av skolemiljø som er avgjørende, § 9A-2.

Reglene om et trygt og godt skolemiljø gjelder for alle elever i grunnskolen og gjelder i timer, og friminutt på skolen, på skoleveien, i leksehjelpa og på SFO. Gjelder også på aktiviteter som blir avholdt utenfor skolens bygninger i regi av SFO/skolen. I tillegg er opplæringsloven § 9A-3 klar på at skolene skal ha nulltoleranse mot all form for krenkelser. Skolens oppgave er å lære elever å tenke kritisk og å respektere andres meninger og overbevisninger. Skolene har også en plikt til å informere elever og foreldre om rettigheter om skolemiljø.

Handlingsplanen for et godt skolemiljø i Larvikskolen beskriver følgende:

- Forebyggende system
- System for å avdekke
- System og arbeidsmåter når elevens rett til et godt arbeidsmiljø ikke er oppfylt
- Skolens handlingsplan for et godt skolemiljø

Planen viser også til kvalitetssystemet for skolene i Larvik som inneholder en rekke rutiner og beskrivelser og som skal sikre skolens etterlevelse av oppl. §9a.

Målet med Larvikskolens arbeid med elevens trivsel og skolemiljø er satt i [Strategidokument](#) for Larvik kommune.



Alt kvalitetsarbeid i Larviksskolen er forankret i oppdragsdokumentet «Kvalitet i skolen» som er vedtatt i Larvik kommunestyre. Planen har mål og tiltak for de 4 sentrale kvalitetsområdene om ledelse, læringsmiljø, grunnleggende ferdigheter og foreldresamarbeid.

Mobbing og krenkelser er et overgrep og kan ikke forhandles om. Det er alltid en voksen som må ta ansvaret.

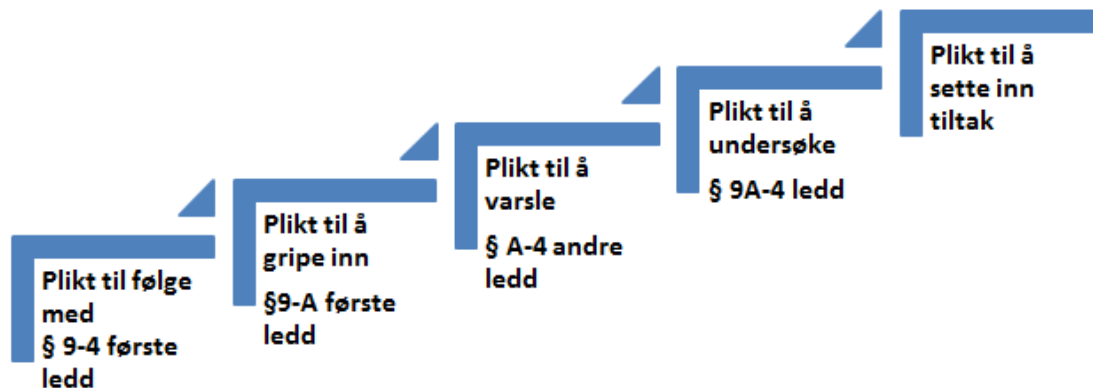
Larvik kommune har HeIART som system og som skal sikre etterlevelse av kravet i Opplæringsloven § 9A - 4 som krever et system som ivaretar opplæring og systematikk i arbeidet med å fremme elevenes helse, miljø og trygghet.

Kvalitetssystemet skal sikre at alle skolene jobber systematisk med vennskap- inkludering og sosial kompetanse gjennom skoleåret.

2. Definisjoner og begrepsavklaringer

Det er viktig at alle ansatte i Larvikskolen har felles forståelse av sentrale begreper slik at oppfatninger og reaksjoner blir like for samme type atferd. Begrepsavklaringene skal være innarbeidet hos alle ansatte.

Aktivitetsplikt:



Trygt skolemiljø:

«At skolemiljøet skal være trygt betyr blant annet at elevene ikke skal komme til skade og at elevene skal føle at skolen er et trygt sted å være. Trygghet handler også om å vite at skolen tar tak hvis noe skjer. Det er elevens egen subjektive oppfatning som avgjør om skolemiljøet er trygt og godt jf. oppl. § 9 A-2.» (Skolemiljø U-dir-3-2017)

Krenkelser:

«Skolene skal ha nulltoleranse mot krenkelser, jf. oppl. § 9 A-3. Eksempler som nevnes i loven er mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men skolene skal ha nulltoleranse også for mindre alvorlige krenkelser. Verken direkte handlinger som for eksempel hatytringer, eller mer indirekte krenkelser, som utestenging, isolering og baksnakking skal tolereres. Hva som er en krenkelse skal tolkes vidt, men ikke slik at alle kritiske utsagn eller uenigheter er krenkelser. jf. Prop. 57 L (2016-2017) s. 14.

Prinsippet om nulltoleranse er tatt inn i opplæringsloven for å understreke hvor viktig det er at skolene har tydelige holdninger på dette området. « (Skolemiljø U-dir-3-2017)

Mobbing er en aggressiv handling, fysisk eller psykisk rettet mot en elev, av en eller flere sammen. Styrkeforholdet mellom den eller de som mobber og den som blir mobbet er ujevnt og det foregår over tid.

Utestenging betyr at noen blir holdt utenfor en gruppe eller klasse.

Vold betyr at noen bruker fysisk makt for å skade andre.

Rasisme innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller trakassert for eksempel fordi de har en annen hudfarge eller snakker et annet språk

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller etnisk opprinnelse.



Digital krenkelse betyr at noen bruker internett, mobil eller e-post for å sende og spre ondsinnede meldinger eller bilder av en person / situasjon

Kilde: Utdanningsdirektoratet / regelverk



3. Aktivitetsplikten - Hva skal skolene gjøre?

For å sikre elevenes rett til et godt skolemiljø har skolene en aktivitetsplikt etter oppl. §9A- 4. Formålet med denne aktivitetsplikten er å sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Skolens aktivitetsplikt er delt inn i fem plikter:

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å gripe inn
3. Plikt til å varsle
4. Plikt til å undersøke
5. Plikt til å sette inn egnede tiltak som sørger for at eleven får et trygt og godt skolemiljø igjen.

Rektor har ansvar for å sørge for at alle som jobber på skolen vet hvordan de skal gripe inn. Skoler har ikke hjemmel i opplæringsloven til bruk av tvang. Bruk av fysisk makt er begrenset og veldig streng. Det er bare adgang til å bruke retten til nødverge og nødrett i helt ekstraordinære tilfeller, for å forsvare liv og helse, jmf *God reguleringsstøtte i Larvikskolen*.

Aktivitetsplikten innebærer at skolene skal sørge for elevenes medvirkning. I tillegg har skolene et todelt dokumentasjonskrav. Det stilles både krav om at skolen lager en skriftlig plan når det settes inn tiltak i en sak og at skolen mer overordna dokumenterer hva som er gjort for å oppfylle aktivitetsplikten jf. oppl §9A-4 syvende ledd.



Det er en skjerpet aktivitetsplikt i saker der ansatte krenker elever jf. oppl. § 9A-5. Dersom en som jobber på skolen får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider på skolen utsetter en elev for krenkelser skal vedkommende straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeier på [skjema – Melding til skoleeier](#).

Elever og foreldre har mulighet til å melde fra til fylkesmannen muntlig eller skriftlig. Saken skal være tatt opp med rektor og rektor har 5 virkedager til å iverksette tiltak. Fylkesmannen skal følge forvaltningsloven når han saksbehandler saken og fatte enkeltvedtak. Enkeltvedtaket kan klages på og sendes tilbake til Fylkesmann og hvis ikke fylkesmann endrer vedtaket vil det bli sendt til Utdanningsdirektoratet.

4. Larvikskolens system for å sikre elevens rett til et godt skolemiljø

Forsvarlig system:

Et forsvarlig system skal være egnet til å avdekke mangler i forhold til regelverket og at det skal sikre adekvate oppfølgingstiltak. I arbeidet med **forsvarlig system som sikrer at opplæringsloven blir fulgt har** Larvik kommune registrert gjøremål i Google kalenderen «Gjøremål § 13-10». Kalenderen er årshjul hvor gjøremålene er lenket Opplæringslovens krav, Utdanningsdirektoratets anbefalinger, Larvik kommunes rutiner og tidsfrister. Ordningen skal sikre at skoleeier gir rektorene oversikt over hvilke krav og tidsfrister som gjelder.

Hendelsesbehandling i kvalitetssystemet TQM

Alle ansatte i Larvikskolen skal oppleve å ha en enkel mulighet til å melde fra om uønskede hendelser og kvalitetsbrist som omhandler oppl. §9A gjennom registrering i systemet for hendelsesbehandling. Fra registrering vil arbeidsflyten sikre at beslutninger om tiltak blir tatt, og gjennomføring av tiltak blir utført, slik at lukking av uønskede hendelser sikres. «Hendelsesbehandling» skal sikre en informasjonsflyt slik at mangler og svakheter i systemet rapporteres til ansvarlig leder. Skoleeier får oversikt og kan følge opp gjennom statistikkfunksjonen.





4.1 Forebyggende system

Rutiner i kvalitetssystemet	Felles for skolene	Lokalt for skolen
Handlingsplan for et godt skolemiljø, ID 5134	X	
<i>Prosessbeskrivelse- ett godt skolemiljø for elever og ansatte i Larvikskolen ID 10759</i>	X	
<i>En veileder for Hvordan jobbe systematisk for å forebygge og håndtere utagerende atferd ID 10757</i>	X	
Sikre opplæring § 9A, ID 5388		
Ordensreglement for Larvikskolen ID 3844	X	
Elevundersøkelsen for 5.-10- trinn ID 3810	X	
Administrasjon av Klassetrivsel ID 10827		
Gjennomføring av Spekter elevundersøkelsen 1.-4. ID 8932	X	
Samtaler etter gjennomføring av Spekter ID 11329		
Elevundersøkelsen -informasjon til foresatte ID 6939	X	
Samtaler med elever om trivsel og faglig utvikling	X	
Elevråd ID 3809	X	
<i>Overganger barnehage – barneskole - ungdomsskole og videregående skole ID 3783 / 3794 / 3795(Under revisjon)</i>	X	
Skolebasert vurdering ID 4402	X	
HelArt ID 3762	X	
Foreldresamtale ID 6901	X	
Foreldremøte ID 3778	X	X
Skolens trivsels / klasse regler		X
Skolens aktiviteter for å sikre elevenes rett til et godt skolemiljø (se pkt 3.2 og 3.3)		X
Inspeksjon i friminutt og før/etter skoletid		X
Trivselselever, Fadderordning		X

4.2. System som kan avdekke at krenkende atferd foregår

Rutiner i kvalitetssystemet	Felles for skolene	Lokalt for skolen
Elevundersøkelsen for 5.-10- trinn ID 3810	X	
Administrasjon av Klassetrivsel ID 10827		
Gjennomføring av Spekter elevundersøkelsen 1.-4. ID 8932	X	
Samtaler etter gjennomføring av Spekter ID 11329		
Elevundersøkelsen -informasjon til foresatte ID 6939	X	
Skolebasert vurdering ID 4402	X	
Samtaler med elever, ID 9319	X	
Foreldresamtale ID 6901	X	
Rutiner for inspeksjon i friminutt og før/etter skoletid.		X

Skolens aktiviteter for å avdekke og følge med	Når	Hvordan	Ansvar
--	-----	---------	--------



Elevundersøkelsen for 5.-10 trinn	November til desember	Skolebasert vurdering	Teamleder og Kontaktlærer
Administrasjon av Klassestrivsel ID 10827 Gjennomføring av Spekter elevundersøkelsen 1.-4. ID 8932 Samtaler etter gjennomføring av Spekter ID 11329	November til desember og ved behov	Skolebasert vurdering	Teamleder og Kontaktlærer
Rutiner for inspeksjon i friminutt og før/etter skoletid.	Hele skoleåret		Ledelsen og personalet
Samtale med elever om trivsel og faglig utvikling ID 9319	Hele skoleåret		Kontaktlærer
Foreldresamtalen	Høst og vår		Kontaktlærer
Opplysning og informasjon til foresatte og elever om elevenes rett til et godt skolemiljø	Ved foreldremøte og i møte med nye elever	Kommunens nettside	Kontaktlærer i samarbeid med rektor/teamleder

4.3. System og arbeidsmåte når elevens rett ikke er oppfylt

Rutiner i kvalitetssystemet	Felles for skolene	Lokalt for skolen
Handlingsplan for et godt skolemiljø, ID 5134	X	
<i>Prosessbeskrivelse- ett godt skolemiljø for elever og ansatte i Larvikskolen ID 10759</i>	X	
<i>En veileder for Hvordan jobbe systematisk for å forebygge og håndtere utagerende atferd ID 10757</i>	X	
Mal - Dokumentasjon av aktivitetsplikten – mal i Visma		X
Ordensreglement for Larvikskolen ID 3844	X	
Informasjon på websider	X	



	Oppfølging på den enkelte skole	Ansvar
1.	Når en ansatt har mistanke eller kunnskap om at en elev ikke har det trygt og godt på skolen skal rektor varsles, jmf § 9A-4	Alle ansatte
2.	Hvis det er ansatte ved skolen som krenker elever blir det en personalsak og skoleeier skal informeres, skjerpet aktivitetsplikt jmf§ 9A-5 Skjema – Melding til skoleeier	Rektor / teamleder / kontaktlærer
3.	Når det er saker som elever ved flere skoler er involvert skal skoleeier informeres.	Rektor



4.	Undersøkelser og observasjon settes i gang umiddelbart. Teamleder koordinerer prosessen.	Rektor / teamleder / kontaktlærer
5.	Kontaktlærer har samtaler med eleven som opplever seg krenket for å skaffe informasjon og gi støtte. Skolen skal sikre at elevens subjektive opplevelse kommer fram.	Rektor / teamleder / kontaktlærer
6.	Samtale med eleven som krenker, mobber. Gjelder det flere, snakkes det med én om gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at slik atferd er uakseptabel og må stoppe umiddelbart. Viktig med tydelige konsekvenser ved brudd på avtale .	Rektor / teamleder / kontaktlærer
7.	Samtale med foresatte til eleven som opplever seg krenket. Skolen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak.	Rektor / teamleder / kontaktlærer
8.	Samtale med foresatte til den som opplever at krenker. Skolen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak.	Rektor / teamleder / kontaktlærer
9.	Møtereferat / notater legges i elevmappene for alle involverte elever.	Rektor / teamleder / kontaktlærer
10.	Sanksjoner må være i tråd med ordensreglementet.	Rektor
11.	Alle involverte elever skal følges opp til krenkelser, mobbing opphører. Her er det elevens egen opplevelse av trygghet som er styrende. Viktig å ikke avslutte for tidlig	Rektor / teamleder / kontaktlærer
12.	Dersom krenkelser, mobbing ikke opphører, skal skoleeier, PPT, Tiltak – og familietjenester, Mobbeombud, politi vurderes inn i saken.	Rektor / teamleder / kontaktlærer

Konsekvenser for den som krenker, mobber kan være:	
Nivå 1	<ul style="list-style-type: none"> • Være inne i friminutt / ekstra voksne ute i friminuttet • Miste et privilegium eller aktivitet • Konsekvenser i hjemmet etter avtale med foresatte Viktig at de voksne parallellt anerkjenner og har fokus på det som fungerer.
Nivå 2	<ul style="list-style-type: none"> • Sak diskuteres i TPO-team med bla PPT og foresatte • Vente på skolen slik at den som er blitt mobbet ikke plages på hjemveien • Midlertidig kontaktgruppebytte
Nivå 3	<ul style="list-style-type: none"> • Henvising til tiltak og familietjenster • Mobbeombud vurderes inn i saken. • Permanent kontaktgruppebytte
Nivå 4	<ul style="list-style-type: none"> • Mobberen kan bli nødt til å bytte skole • Politianmeldelse ved alvorlig utageringer mot medelever og voksne

4.4. Skolens aktiviteter for å sikre elevens rett til et godt skole skolemiljø

Skolens aktiviteter	Når	Hvordan	Ansvar
Gjennomgang av «Handlingsplan for godt skolemiljø»	Ved skolestart	På felles møte med alle ansatte I klasssemøte	Rektor teamledere kontaktlærer
Gjennomgang av rutinen, Et godt skolemiljø for elever og ansatte i Larvikskolen ID 10759	Ved skolestart	På felles møte med alle ansatte	Rektor teamledere



Gjennomgang En veileder for et godt skolemiljø – forebygging og håndtering av utagerende atferd ID 10757	Ved skolestart	På felles møte med alle ansatte	Rektor teamledere
Gjennomgang av Larvikskolens ordenreglement		På felles møte med alle ansatte I klassemøte Larvik kommune websider Skolemiljø	Rektor Kontaktlærer
Gjennomgang av trivsels- / klasseregler	Ved skolestart	I klassemøte	Kontaktlærer
Elevundersøkelser	Høst	Det skal gjennomføres en kartlegging på alle trinn.	Teamleder og Kontaktlærer
Samtaler med elever ID 9319	Kontinuerlig	Samtalene skal gjennomføres med fokus på trivsel og fag-prinsippene i VFL	Kontaktlærer
Trivselsregler og sosiale ferdigheter	Kontinuerlig	Skolen har planer for innføring og opprettholdelse av HelART	Kontaktlærer
Foreldresamtaler	Hvert halvår	Elevene skal være med på foreldresamtalene	Kontaktlærer
Foreldremøter	Hvert halvår	Handlingsplan for et godt skolemiljø Skolens aktiviteter for å sikre elevenes rett til et godt skolemiljø. Larvikskolens ordensreglement Trivsels- / klasseregler Elevundersøkelsen Larvik kommune websider Skolemiljø	Rektor Kontaktlærer Foreldre- kontakt
Elevråd/Trivselselever /Fadderordning /	Etableres ved skolestart	Planlagt av kontaktlærere Følges opp av kontaktlærere de neste årene	Kontaktlærere
Rutiner for inspeksjon i friminutt og før/etter skoletid	Hele skoleåret	System på skolen	Teamleder Kontaktlærer
Overganger barnehage – barneskole - ungdomsskole og videregående skole	Kontinuerlig	ID 11934, ID 11941 og ID 11943	Skoleledelsen
Samarbeidsutvalg § 11-1	3 g pr år	Mal - Innkalling til møte i SMU skolemiljøutvalget ID 6709 Skolemiljøutvalg ID 3781 Referat skal legges på skolens hjemmeside.	Rektor



Skolemiljøutvalg § 11-1A	2 g pr år	Skolemiljøutvalg – Veileder til medlemmene Udir Larvik kommune webside om SMU Opplæring av SU skolemiljøutvalg Referat legges på skolens hjemmeside	Rektor
Skolebasert vurdering		TQM ID 4402	Rektor

5. Referanser

- [Skolemiljø Udir-3-2017](#)
- [Mobbing og mistrivsel – hva skal skolen gjøre?](#)
- [Aktivitetsplikten i praksis. Læringsmiljøsenderet](#)
- [Krav til systemrettet arbeid](#)
- [«Å høre til « Virkemidler for et trygt psykososielt miljø NOU 2015:2](#)
- www.nullmobbing.no
- [Hva er mobbing? Erling Rolands kort-forelesning](#)
- [Barnekonvensjonen](#)